

Source :

สยามรัฐ

Date : - 2 พ.ค. 2561

Page :

1,12

No :

รัฐผูกเพชฯ 'ไทยคู่ฟ้า' คลีปมบ้านพักตุลาการ

"บิ๊กตุ" ยอมรับไม่สบายใจปัญหาบ้านพักตุลาการที่เชียงใหม่ เพียดังคณะทำงานให้ "สุวัณธ์" ลงไปเจรจาแล้ววอนอย่าออกมาเคลื่อนไหวเพราะจะเป็นปัญหาต่อส่วนรวม ยันรัฐบาลให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของคนเชียงใหม่ พร้อมเปิดเพชบิ๊ก "ไทยคู่ฟ้า" ของทำเนียบรัฐบาล ให้ประชาชนได้

เข้าไปแสดงความคิดเห็นเพื่อร่วมกันหาทางออกของปัญหาดังกล่าว "บิ๊กป้อม" เชื้อปมบ้านพักตุลาการจบอย่างสวยสำหรับทุกฝ่าย

ที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 61 ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ภายหลังเป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

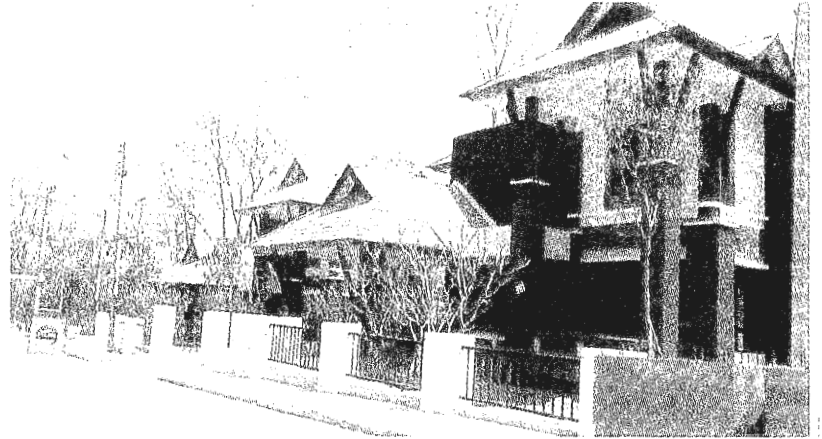
และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้สัมภาษณ์ถึงการแก้ปัญหาบ้านพักตุลาการที่จ.เชียงใหม่ ซึ่งกลุ่มเครือข่ายประชาชนชาวจังหวัดเชียงใหม่ยื่นคำขาดให้รัฐบาลมีคำสั่งรื้อถอนภายใน 7 วันว่า ยอมรับ

ว่าเป็นสิ่งที่ตัวเองไม่สบายใจมีความกังวลใจมาโดยตลอด และขอร้องว่าอย่าใช้คำว่ายื่นคำขาดเลย เพราะรัฐบาลเองก็พยายามทำอย่างเต็มที่แล้ววันนี้เราได้ตั้งคณะทำงานโดยมี นายสุวัจน์ ตันยวรธนธรรมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ลงไปพูดคุย ก็ทราบว่ามีผลการพูดคุยในทางที่ดี การที่จะออกมาเคลื่อนไหวเดินขบวนต่างๆ ก็เป็นปัญหาต่อส่วนรวม รัฐบาลกำลังทำหลายอย่างจึงไม่ต้องการให้ความขัดแย้งจากเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำให้อ่างอื่นเสียหายไปทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเรื่องการท่องเที่ยวความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไปจึงต้องดูหลายๆอย่าง เพราะมีกฎหมายหลายฉบับ

“ยืนยันว่ารัฐบาลให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของชาวเชียงใหม่ด้วยแต่ก็ต้องใช้เหตุผลในการร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหา” พล.อ.ประยุทธ์ กล่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานด้วยว่า หลังจาก ที่ พล.อ.ประยุทธ์ กล่าวถึงการแก้ปัญหาบ้านพักตุลาการศาลบริเวณเชิงดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่ ทางเพจเฟซบุ๊ก “ไทยคู่ฟ้า” ของทำเนียบรัฐบาล จึงเปิดพื้นที่เพื่อให้ประชาชนได้เข้าไปแสดงความคิดเห็นเพื่อร่วมกันหาทางออกของปัญหาดังกล่าวด้วย

ขณะที่ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรมว.กลาโหม ให้สัมภาษณ์ถึงกรณีประชาชนชาว จ.เชียงใหม่ เรียกร้องให้รื้อถอนบ้านพักตุลาการเชิงดอยสุเทพ และขอคำตอบจากนายกรัฐมนตรีภายใน 7 วัน ว่าเรื่องนี้กำลังคุยอยู่ เชื่อจะจบลงอย่างสวยงามสำหรับทุกฝ่าย

จากการสำรวจเมื่อถามประชาชนถึงความเหมาะสมในการสร้างบ้านพักตุลาการศาลบริเวณดอยสุเทพพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.20 ระบุว่า ไม่เหมาะสม เพราะ เป็นการทำลายป่าไม้ ทำลายธรรมชาติและระบบนิเวศ สิ้นเปลืองงบประมาณควรนำงบประมาณไปใช้ทำอย่างอื่นที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับคนในพื้นที่และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวไม่ควรมีสิ่งปลูกสร้าง ขณะที่บางส่วนระบุว่า บ้านพักควรสร้าง ในเมืองน่าจะดีกว่า รองลงมา ร้อยละ 14.56 ระบุว่า เหมาะสม เพราะเป็นพื้นที่ที่ต้องตามกฎหมาย ไม่เป็นการบุกรุกหรือรุกล้ำพื้นที่ป่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคงจะพิจารณาตามความเหมาะสมมาอย่างดีแล้วและเพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงาน และ ร้อยละ 0.24 ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ

ด้านการรับทราบของประชาชนว่าตามกฎหมายแล้วสามารถสร้างบ้านพักบริเวณดอยสุเทพได้พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.12 ระบุว่า ไม่ทราบ รองลงมา ร้อยละ

18.56 ระบุว่า ทราบ และร้อยละ 0.32 ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ

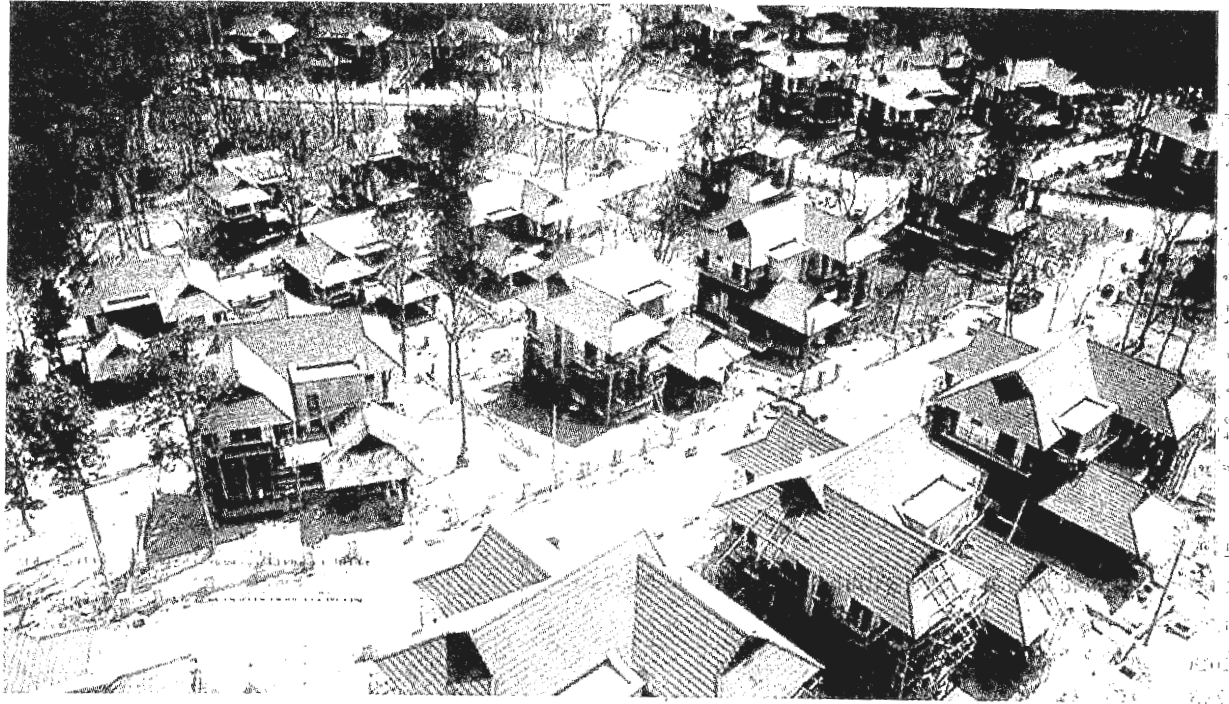
สำหรับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการรื้อถอนบ้านพักตุลาการศาลบริเวณดอยสุเทพ ออกทั้งหมด พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.84 ระบุว่า เห็นด้วยเพราะจะได้คืนผืนป่าให้กลับมาอุดมสมบูรณ์เหมือนเดิม และจะเป็นการช่วยอนุรักษ์ผืนป่าเอาไว้ รองลงมา ร้อยละ 43.68 ระบุว่า ไม่เห็นด้วยเพราะ จะทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการรื้อถอน และเสียตายนงบประมาณที่ใช้ไป ขณะที่บางส่วนระบุว่า ยังสามารถใช้ทำประโยชน์อย่างอื่นได้อีก และร้อยละ 2.48 ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ

ท้ายที่สุด เมื่อถามถึงแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องการสร้างบ้านพักตุลาการศาลบริเวณดอยสุเทพพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.36 ระบุว่า ให้ยุติการก่อสร้าง รื้อถอนบ้านพักทั้งหมด และปลูกป่าทดแทนให้กลับเป็นตามเดิม รองลงมา ร้อยละ

25.92 ระบุว่า ให้ดำเนินการก่อสร้างต่อไปไม่ต้องรื้อถอนแต่ให้ประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์แทน ร้อยละ 22.96 ระบุว่า ให้ยุติการก่อสร้าง และรื้อถอนบางส่วนที่กระทบกับสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 7.52 ระบุว่า ให้ดำเนินการก่อสร้างต่อไปและให้ตุลาการศาลเข้าไปใช้พื้นที่เหมือนเดิม เพราะถูกต้องตามกฎหมาย ร้อยละ 2.80 ระบุว่า ให้ยุติการก่อสร้าง และทำความเข้าใจให้มีการเรียกร้องค่าเสียหาย ร้อยละ 1.20 ระบุอื่น ๆ ได้แก่ ให้ดำเนินการก่อสร้างต่อไป และปลูกต้นไม้ทดแทนไปด้วย ให้ภาคเอกชนเข้ามาบริหารจัดการทำเป็นรีสอร์ทเพื่อให้คนในพื้นที่ได้มีงานทำ ขณะที่บางส่วนระบุว่า ให้ยุติการก่อสร้าง และเรียกร้องค่าเสียหาย และร้อยละ 2.24 ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณาลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง พบว่า ตัวอย่างร้อยละ 9.76 มีภูมิ

ลำเนาอยู่กรุงเทพฯ ร้อยละ 25.84 มีภูมิ
 ลำเนาอยู่ปริมณฑลและภาคกลาง ร้อยละ
 17.84 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคเหนือ ร้อยละ 32.64
 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ
 ร้อยละ 13.92 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้ ตัวอย่าง
 ร้อยละ 55.84 เป็นเพศชาย ร้อยละ 44.00
 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 0.16 เป็น เพศ
 ทางเลือก ตัวอย่างร้อยละ 7.84 มีอายุ 18 -
 25 ปี ร้อยละ 19.36 มีอายุ 26 - 35 ปี ร้อย
 ละ 22.08 มีอายุ 36 - 45 ปี ร้อยละ 31.36
 มีอายุ 46 - 59 ปี ร้อยละ 17.84 มีอายุ 60
 ปีขึ้นไป และร้อยละ 1.52 ไม่ระบุอายุ ตัว
 อย่างร้อยละ 91.68 นับถือศาสนาพุทธ ร้อย
 ละ 3.52 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 1.68
 นับถือศาสนาคริสต์/ฮินดู/ซิกข์/ยิว/ไม่นับถือ
 ศาสนาใดๆ และร้อยละ 3.12 ไม่ระบุศาสนา
 ตัวอย่างร้อยละ 25.20 ระบุว่าสถานภาพโสด
 ร้อยละ 68.08 สมรสแล้ว ร้อยละ 3.52
 หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่ และร้อยละ 3.20
 ไม่ระบุสถานภาพการสมรส

ตัวอย่างร้อยละ 23.12 จบการศึกษา
 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 29.28 จบ
 การศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ
 7.12 จบการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า
 ร้อยละ 31.04 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือ
 เทียบเท่า ร้อยละ 5.68 จบการศึกษาระดับ
 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และร้อยละ 3.76
 ไม่ระบุการศึกษา ตัวอย่างร้อยละ 11.12
 ประกอบอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้าง/พนักงาน
 รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 16.64 ประกอบอาชีพ
 พนักงานเอกชน ร้อยละ 23.28 ประกอบ
 อาชีพเจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ ร้อยละ
 13.12 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม/ประมง
 ร้อยละ 14.80 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป/
 ผู้ใช้ แรงงาน ร้อยละ 14.48 เป็นพ่อบ้าน/
 แม่บ้าน/เกษียณอายุ/ว่างงาน ร้อยละ 2.72
 เป็น นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 0.16 เป็น
 พนักงานองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหากำไร
 และร้อยละ 3.68 ไม่ระบุอาชีพ

ตัวอย่างร้อยละ 12.40 ไม่มีรายได้ ร้อย
 ละ 20.40 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน
 10,000 บาท ร้อยละ 27.28 มีรายได้เฉลี่ย
 ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 12.32
 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000
 บาท ร้อยละ 7.68 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
 30,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 9.36 มีรายได้
 เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป และ
 ร้อยละ 10.56 ไม่ระบุรายได้

ENVIRONMENT

PM names Doi Suthep fixer

PATPON SABPAITON
WASSANA NANUAM

The government has appointed Prime Minister's Office Minister Suwaphan Tanyuwardhana to lead a panel to resolve the conflict over the housing project built for judges and judicial officials at the foot of Doi Suthep in Chiang Mai.

Prime Minister Prayut Chan-o-cha said negotiations, led by Mr Suwaphan, involving all stakeholders will decide the fate of the billion-baht project, have yielded promising results so far.

The prime minister yesterday did not reveal with whom Mr Suwaphan has held talks.

"The government cares about the feelings of Chiang Mai residents, but to solve the problem, reason must also be applied," he said.

The prime minister also made further comments on how best to deal with the issue after 5,000 Chiang Mai residents on Sunday marched through the city to demand the demolition of the housing project and the restoration of the forest. They gave the prime minister a one-week ultimatum to resolve the issue.

The rally was described as the biggest protest against authorities since the 2014 coup.

Gen Prayut, addressing the demands of the protesters, urged the public not to use the term ultimatum, saying the government was doing its best to appease all sides.

The premier stated that although the dispute has worried him, many aspects must be taken into consideration since the issue involves various laws.

Deputy Prime Minister Gen Prawit Wongsuwon reiterated that the government is working on the issue, and that he believes the result will be agreeable to everyone.

Yesterday, a Facebook page *Thai Khu Fah*, operated by the government, published a post asking the public to voice their opinions and give suggestions on how the dispute should be dealt with.

In two hours, the post spawned over 3,500 responses, with the majority saying that although the construction of the project is not illegal, it is inappropriate and anti-environmental.

However, there was no consensus as to whether the project should be demolished or repurposed, with opinions split down the middle.

เมื่อ‘เขา’ยื่นมือศาลทุกตี‘เธอ’

การระงับข้อพิพาทที่มีความมั่นคงทางนิติฐานะที่สุด โดยรัฐรับรองรับรู้และมีกลไกบังคับให้ คือการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมให้ผู้ใช้อำนาจตุลาการพิพากษาคัดลिनกระบวนการยุติธรรมโดยศาลนั้นมิไว้เพื่อไม่ให้ผู้คนต้องต่อสู้โต้ตอบกันไปมายืดเยื้อไม่จบสิ้น หรือใช้พลังอำนาจบังคับการข้อพิพาทกันเอง ซึ่งผู้มีส่วนอำนาจจากยอมได้เปรียบกว่าในทุกกรณี ทั้งโดยหลักการแล้ว แม้กระทั่งรัฐแจ้งชดยอมรับทั้งสองฝ่ายว่า ใครมีสิทธิหรือน่าจะมสิทธิดีกว่า แต่ “บ้านเมือง” ก็ไม่อนุญาตให้ใช้กำลังบังคับการกันเองเพื่อป้องกันความวุ่นวายและอาจเกิดความไม่เป็นธรรม

แต่การเข้าไปขอใช้อำนาจตุลาการในกระบวนการยุติธรรมนั้นก็มิไร้ราคาเช่นกัน ราคานั้นก็ได้แก่ “เวลา” ที่จะต้องใช้ในการดำเนินคดี และ “ค่าใช้จ่าย” ได้แก่ ค่าทนายความ ค่าจัดการจีพาละ หรือในคดีแพ่งและคดีปกครองบางกรณีก็ยังมีค่าขึ้นศาลหรือเงินวางศาลในกรณีต่างๆ ตามแต่ที่กฎหมายกำหนด อันนี้ยังไม่ต้องพูดถึงความลำบากที่จะต้องวิ่งเต้นเป็นสุระ จนกระทั่งมีภาษีติดเตือนใจว่า “เป็นความกินชื้อหมากดีกว่า”

ดังนั้น หากใครตัดสินใจที่จะ “เป็นความ” แล้ว โดยเฉพาะในคดีแพ่ง ก็เป็นไปได้ทีเดียวว่า เรื่องหรือปัญหาของเขาหนักหนา ชนิดที่ให้กินชื้อหมากก็ยังแย่น้อยกว่า

หากกรณีนั้น ก็ยังมีเรื่องที่คนที่อาศัยช่องทางทางฟ้องคดีของศาลเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาประโยชน์เกินส่วนอยู่ด้วยเช่นกัน แม้ว่าตนเองจะเป็นฝ่ายเสียหายจริงอยู่บ้างก็ตาม ก็ด้วยการใช้กระบวนการยุติธรรมทางศาลนั้นมีราคาตั้งที่ว่าไป และราคานั้นก็จะตกลงแก่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายด้วยในเมื่อตัวเองต้องจ่ายราคาในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว ก็ขอเอาให้คุ้มค่าน้อย ให้อีกฝ่ายเดือดเนื้อร้อนใจหรือลำบากยากเย็นบ้างก็แล้วกัน

จึงนำไปสู่หลักการสำคัญในการใช้สิทธิต่อกระบวนการยุติธรรมเรื่องหนึ่งคือ หลัก “ผู้ที่ร้องขอความยุติธรรมต่อศาลจะต้องไปด้วยมือที่สะอาด” (Clean hands doctrine) นั่นคือ การใช้สิทธิต่อศาลนั้น จะต้องเป็นการใช้สิทธิโดยสุจริต นั่นคือ “โดยหลักการ” แล้ว ผู้เรียกร้องความยุติธรรมต่อศาลในฐานะของผู้ริเริ่มคดี ไม่ว่าจะเป็นผู้ฟ้องคดี ผู้ร้องหรือผู้เสียหาย นั้น “ควร” จะใช้สิทธิทางศาลเพื่อเรียกร้องให้ฝ่ายที่ทำให้ตนเสียหาย ได้แก่ จำเลย ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ถูกร้องหรือผู้กระทำความผิดนั้น ยุติการกระทำที่ทำให้ตัวเองเสียหาย หรือชดใช้เยียวยาความเสียหายที่ฝ่ายนั้นได้ก่อขึ้น รวมถึงการให้รับโทษตามกฎหมายเมืองที่กฎหมายบัญญัติไว้สูงสุดตามความร้ายแรงของการกระทำความผิดหรือก่อความเสียหายนั้น โดยไม่ควรถูกจะใช้กระบวนการทางศาลสร้างความได้เปรียบหรือกลั่นแกล้งอีกฝ่ายหนึ่ง (ซึ่งแม้ว่าจะจะเป็นฝ่ายผิด) ไปมากเกินไปสมควรหรือเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือใช้กระบวนการทางศาลเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุผลตามความประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

บางกรณีนั้นการใช้สิทธิทางศาลก็อาจจะเป็นเรื่อง “เทาๆ” คือจะบอกว่าไม่สุจริตเสียเลยก็ไม่เชิงนัก แต่ก็ถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้กระบวนการยุติธรรมเพื่อเป็นประโยชน์ทางอ้อม นั่นคือ การใช้กระบวนการในคดีอาญาเป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรองข้อพิพาทในทางแพ่งหรือเรื่องอื่นๆ

ข้อ ข้อพิพาททางแพ่งหลายเรื่องนั้นเกี่ยวเนื่องหรือคาบเกี่ยวกับคดีอาญา เช่น การหมิ่นประมาทหมิ่นซึ่ง

หลายกรณีอาจเป็นทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาในเรื่องเดียวกัน เช่น การผิดสัญญาหนี้หลายกรณีใกล้เคียงกับความผิดฐานฉ้อโกงหรือฉ้อโกงประชาชน หรือแม้แต่คดีปกครองบางเรื่อง ก็อาจจะมองว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือที่เรียกกันติดปากว่าคดี 157 (ซึ่งเป็นเลขมาตราของความผิดนั้นในประมวลกฎหมายอาญา) ดังนั้นในข้อพิพาทใดที่อาจจะฟ้องร้องหรือแจ้งความเป็นคดีอาญาได้ หลายครั้งหรือเป็นส่วนใหญ่ที่ฝ่ายผู้เสียหาย หรืออาจเดือดร้อนเสียหาย (หรือแม้แต่เข้าใจว่าตัวเองเสียหาย) นั้นเลือกใช้ช่องทางทางการดำเนินคดีอาญาไปก่อน หรือดำเนินการควบคู่กัน

หรืออย่างที่น่าจะเคยได้ยินกัน ในความผิดเกี่ยวกับเพศบางเรื่อง หรือความผิดพหุผู้เยาว์ (ซึ่งแม้ผู้กระทำความผิดจะกระทำจริง ๆ ก็ตาม) ก็ถูกนำมาใช้ยื่นเรื่องมือในการเรียกเอา “ค่าเสียหาย” แลกกับการไม่ดำเนินคดี หรือนำคดีขึ้นสู่การรับรู้อองกระบวนยุติธรรม (ความผิดเหล่านี้บางเรื่องแม้ในทางกฎหมายจะยอมความไม่ได้ แต่ก็อาจจะ “ไม่เป็นความ” ได้ ถ้าไม่มีการแจ้งความร้องทุกข์หรือดำเนินคดี)

บ เพราะในการฟ้องร้องหรือแจ้งความคดีอาญานั้นไม่มีค่าใช้จ่ายประเภทค่าขึ้นศาลหรือค่าฤชาธรรมเนียม ส่วนทนายความนั้นจะมีหรือไม่มีก็ได้หากเป็นการแจ้งความร้องทุกข์ แต่คดีอาญานั้นมีน้ำหนักที่หวังหัวใจของฝ่ายผู้ฟ้องร้องหรือแจ้งความดำเนินคดีอยู่มากโข ด้วยมีคุกตะรางหรือการควบคุมตัวอย่งคับให้เมืองหลังหรือเป็นวิธีการชั่วคราวก่อนเรื่องจะยุติโดยศาล ทั้งต้องมีการไปให้การต่อศาลหรือพนักงานสอบสวนตลอดจนยื่นประกันตัวกันวันน่วย ดังนั้นเพียงบันทึกประจำวันรับแจ้งความจากตำรวจ ก็เป็นคนเสียหายเรียกให้อีกฝ่ายยอมเข้ามาเจรจายุติข้อพิพาทได้โดยง่าย

วิธีแบบนี้ถ้าเรียกไม่ถือว่าเป็นการใช้กระบวนการยุติธรรมที่สะอาด แต่จะบอกว่าการเสียเวลานั้นก็ใช่ที่ เพราะในความเป็นจริงแล้ว การดำเนินคดีแพ่งหรือคดีปกครองเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของฝ่ายผู้เสียหายนั้นมิมีราคาและความยุ่งยากดังที่กล่าวไปแล้ว อีกทั้งการบังคับการ

ให้เป็นไปตามคำพิพากษาต่อต้นตอผู้จนคดีถึงที่สุดได้นั้นก็อาจจะบังคับจริงไม่ได้ หรือบังคับได้ก็สายไปไม่คุ้มกับความเสียหายที่เกิดขึ้นไปแล้ว

การใช้ “ทางลัด” คดีอาญาเพื่อบีบให้ฝ่ายที่ก่อความเสียหายนั้นยอมเจรจาตกลง ใช้หนี้ ชดใช้ค่าเสียหาย หรือทบทวนคำสั่งทางปกครองหรือการกระทำทางปกครอง ก็อาจจะเป็นทางออกที่ดีกว่า และก็ไม่ถึงกับเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตเสียทีเดียวนัก

แต่การใช้สิทธิทางศาลที่ “มือไม่สะอาด” จริง ๆ ที่อาจจะพอจะยกตัวอย่างได้ เช่น เทคนิคในดำเนินคดีหมิ่นประมาทที่ถือเป็นการวิพากษ์การกระทำที่ยังใช้กันอยู่ทุกวันนี้คือ ในกรณีของการหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา นั้น เคยมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาว่า ถือว่าการกระทำความผิดเกิดขึ้น ณ ตอนที่ได้ก็ตามที่ข้อความหมิ่นประมาทนั้นถูกส่งไปถึง

เช่น ถ้าหมิ่นประมาทโดยข่าวหรือคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ ก็ทุกฉบับที่มีหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นส่งไปขาย และในปัจจุบันที่การหมิ่นประมาทหรือดูหมิ่นปรากฏในโซเชียลเน็ตเวิร์ก ก็ที่ใดก็ตามที่อินเทอร์เน็ตหรือสัญญาณ 4G เข้าถึง ที่นั่นก็เป็น “ที่เกิดเหตุ” ที่ทำให้ผู้เสียหายสามารถแจ้งความดำเนินคดีหรือฟ้องร้องดำเนินคดีได้ทั้งสิ้น

เทคนิคนี้เข้ามาตั้งแต่โบราณนานมา ตกทอดมาจนยุคโซเชียลเน็ตเวิร์ก นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง หรือธุรกิจห้างร้านสมัยก่อน นิยมไปแจ้งความหรือฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ที่กล่าวหาว่าหมิ่นประมาทตนในท้องที่อันห่างไกล เช่น ที่แม่ฮ่องสอนหรือเบตง บางทีในกรณีของนิติบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐก็อาจจะให้ตัวแทนหรือลูกน้องไปแจ้งความหรือฟ้องคดีในทุกท้องที่ทั่วประเทศไทย ให้ฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาต้องเดินทางทั่วไทยเพื่อไปรับทราบข้อกล่าวหาหรือแก้ฟ้อง แม้จนถึงทุกวันนี้ เทคนิคแบบ “ยะลาโมเดล” นี้ก็ยังมีการประยุกต์ใช้กันอยู่อย่างที่รู้กันหลายกรณี

แม้ในทางเทคนิคของคดี ในที่สุดแล้ว จำเลยหรือผู้ต้องหาอาจจะร้องขอให้ศาลรวมคดีหรือโอนคดีมายังท้องที่เขตอำนาจศาลที่สมควรได้ แต่ในระยะแรกนั้น ผู้ถูกแจ้งความหรือถูกฟ้องร้องก็ต้องเดินทางไปให้การในพื้นที่ซึ่งตนถูกฟ้องหรือแจ้งความไว้จริง ๆ อย่างน้อยก็ครั้งหรือสองครั้ง

ในทางปฏิบัติที่เท่ากันเป็นการ “บีบ” ให้ฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา นั้นต้องรับสารภาพหรือยอมไกล่เกลี่ยโดยรับว่าตนเองเป็นฝ่ายผิด ลงข้อความขอขมาหรือใช้ค่าเสียหาย เพื่อให้พ้นทุกข์พ้นร้อนจากการต้องเดินทางไปเพื่อพิสูจน์ตนตาม “กระบวนยุติธรรม” เช่นนั้น

แน่นอนว่าการตีความของศาลเรื่องสถานที่เกิดกระทำ ความผิดของการหมิ่นประมาทด้วยวิธีดังกล่าวนี้เกิดขึ้นได้โดยที่สมเหตุสมผลทางตรรกะ และเป็นสิทธิของผู้เสียหายที่จะเลือกฟ้องคดีหรือแจ้งความดำเนินคดีในสถานที่ใดก็ได้ที่ความเสียหายนั้นเกิดขึ้น โดยไม่ต้องสนใจฝ่ายผู้กระทำความผิดหรือก่อความเสียหายนั้นก็จริง

แต่ “วิญญูชน” ย่อมวิเคราะห์หรือวินิจฉัยได้ไม่ยากว่า การใช้สิทธิในลักษณะดังกล่าว เป็นการใช้สิทธิโดยสุจริตหรือไม่ เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ภูมิลำเนาปกติของโจทก์หรือผู้เสียหาย และจำเลยหรือผู้ถูกกล่าวหา หรือสาระแห่งการกระทำความผิดนั้น การไปแจ้งความดำเนินคดีในที่ห่างไกลโดยไม่มีเหตุผลอันควร ก็ไม่อาจชี้เจตนาประการอื่นนอกเหนือจากการกลั่นแกล้งอีกฝ่ายหนึ่งให้เดือดร้อนโดยวิธีดังกล่าวได้เลย

ท ี่นี้ ปัญหาการใช้ช่องทางทางการฟ้องคดีอาญาโดยไม่สุจริตหรือหมายจะใช้ศาลเป็นเครื่องมือโดยมิชอบนั้น แม้แต่ศาลเองก็มองเห็น ดังปรากฏว่าศาลยุติธรรมก็เคยมีการเสนอขอให้แก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 161/1 เพื่อให้ศาลมีดุลพินิจในการสั่งไม่รับฟ้องคดีก็ได้ ในกรณีที่ราษฎรเป็นโจทก์ หากความปรากฏต่อศาลว่า โจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยหรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ และห้ามโจทก์ยื่นฟ้องคดีนั้นอีก เว้นแต่เป็นอัยการที่จะยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่ แต่ในขณะนั้น ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าว ยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เห็นได้ว่า ปัญหาเรื่องการใช้ช่องทางทางการฟ้องร้องหรือดำเนินคดีอาญาเพื่อเอาเปรียบอีกฝ่าย ซึ่งอาจจะเป็นผู้กระทำความผิดจริง ๆ ก็ตาม แต่ผู้ฟ้องนั้นจะได้รับความลำบากเดือดร้อนเพียงเฉพาะเท่าที่จำเป็นในทางคดี และในที่สุดอาจจะได้รับโทษทัณฑ์ตามกฎหมาย หรือต้องชดใช้เยียวยาฝ่ายที่เสียหายหรืออ้างว่าเสียหายเพียงเท่าที่สมควรเท่านั้น แต่ไม่ใช่ใช้กระบวนการทางศาลหรือคดี บีบคั้นให้อีกฝ่ายต้องได้รับความลำบากยุ่งยากแถมเพิ่มไปกว่านั้น จนกระทั่งอาจจะทำให้กระบวนยุติธรรมเป็นกระบวนการณ์หนึ่งที่เป็นไปเพื่อกลั่นแกล้งรังแกกันให้เดือดร้อนโดยมิมีของกฎหมาย

ที่สำคัญคือ สังคมและวิญญูชนก็อาจจะพิจารณาได้เองว่า ใครก็ตามที่อ้างว่าเรียกร้องขอใช้กระบวนการยุติธรรม โดยอ้างว่าเพื่อปกป้องสิทธิหรือความบริสุทธิ์ของตนเอง แต่กลับใช้วิธีการดำเนินคดีเชิงกลั่นแกล้งซึ่งเป็นวิธีการโบราณเก่าแก่ที่เขาไว้ใช้รังแกหรือบีบบังคับเอาเปรียบในทางคดีเสียแล้ว

เขาผู้นั้นอาจจะเพียงเพียงเสริชจนจอมปลอม ที่ทุบตีอีกฝ่ายหนึ่งซ้ำแล้วซ้ำเล่า โดยอาศัยไม้ค้อนและโซ่ตรวนแห่งกระบวนยุติธรรมเป็นอาวุธเท่านั้นเอง

Source : มติชน

Date : 2 พ.ค. 2561

Page : 17

No: 61140209

ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับ 'หลักอิสระ' ในกระบวนการยุติธรรม

ความพยายามที่จะปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้เจ้าหน้าที่รัฐปราศจากการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่โดยนักการเมืองหรือผู้มีอิทธิพลนั้น มักจะมีการกล่าวอ้างเสมอว่าหน่วยงานและเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมทั้งศาล อัยการและตำรวจจะต้องมี "อิสระ" ในการปฏิบัติหน้าที่โดยตรงไปตรงมา ถึงขนาดพัฒนาเป็นหลัก "อิสระ" ขึ้นมากันเองในหมู่นักกฎหมายไทยและมีการใช้หลักการ "อิสระ" จนเกินเลยความพอดีไป

ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น อำนาจอธิปไตยทั้งนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการนั้นเป็นอำนาจของประชาชน บุคคลและหน่วยงานของรัฐที่ใช้อำนาจนิตบัญญัติ บริหาร และตุลาการจึงต้อง 1.) การเข้าสู่ตำแหน่งมีที่มาจากประชาชน 2.) ถูกตรวจสอบการทำหน้าที่ได้โดยประชาชน และ 3.) ต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ดังนั้นประเทศประชาธิปไตยอย่างสหรัฐอเมริกาจึงออกแบบให้ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อัยการ และตำรวจมาจากการเลือกตั้งท้องถิ่น ผู้พิพากษาศาลฎีกา อัยการสูงสุดมาจากการแต่งตั้งของประธานาธิบดี (ประธานาธิบดีที่มาและมีความรับผิดชอบต่อประชาชน) และผ่านการรับรองจากรัฐสภา

ดังนั้น ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นไปไม่ได้เลยที่ข้าราชการและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งศาล อัยการและตำรวจจะมี "อิสระ" ถึงขนาดการเข้าสู่ตำแหน่งไม่ได้มีที่มาจากประชาชนหรือการปฏิบัติหน้าที่ปราศจากการตรวจสอบและขาดความรับผิดชอบต่อประชาชน เจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง ยิ่งพัฒนาหลักอิสระตามแนวทางเช่นนี้มากเท่าใดยิ่งขัดแย้งกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

หลักประกันการทำหน้าที่โดยตรงไปตรงมาตามหลักสากลที่ยอมรับกันทั่วโลกก็คือหลัก The rule of law หรือหลักนิติธรรม หัวใจสำคัญของหลักการนี้ก็คือ "บุคคลทุกคนจะเสมอภาคกันภายใต้กฎหมาย" กล่าวคือ หากมีการกระทำผิดกฎหมายไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นฝ่ายการเมือง นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา ฝ่ายข้าราชการประจำอย่างผู้พิพากษา อัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือประชาชนทั่วไปจะต้องถูกดำเนินคดีภายใต้กฎหมายอย่างเสมอภาคทั่วหน้ากันไม่มีบุคคลใดหรือเจ้าหน้าที่คนใดที่จะปราศจากการตรวจสอบหรือ

หลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปได้

หากมีการใช้อำนาจแทรกแซงหรือปฏิบัติหน้าที่อย่างมีอคติเอนเอียงเพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ย่อมทำให้เกิดสภาวะความไม่เท่าเทียมกันของบุคคลภายใต้กฎหมายจึงเป็นการทำลายหลักการ The rule of law

ระบบกระบวนการยุติธรรมที่ดีตามมาตรฐานสากลจึงต้องเป็นระบบที่ทุกคนมีความเสมอภาคกันภายใต้กฎหมาย โดยอาศัยระบบการตรวจสอบควบคุมอย่างโปร่งใสตรงไปตรงมาถึงขนาดที่ “เจ้าหน้าที่รัฐต้องไม่มีโอกาสที่จะละเว้น บิดเบือนพยานหลักฐานแห่งคดี หรือตีความพิพากษาตามอำเภอใจเพื่อช่วยเหลือบุคคลใดได้เลย” ประชาชนไม่ต้องขวนขวายไปร้องขอความเป็นธรรมจากมูลนิธิใดๆ ให้มากำกับดูแลการทำงานของเจ้าหน้าที่ ประชาชนหรือสื่อมวลชนจึงไม่จำเป็นต้องไปเรียกร้องขอคำยืนยันจากเจ้าหน้าที่เพื่อให้ทำคดีอย่างตรงไปตรงมา และเจ้าหน้าที่ก็ไม่จำเป็นต้องมาแถลงข่าวให้คำมั่นสัญญาว่าจะทำหน้าที่อย่างยุติธรรมไม่เข้าข้างฝ่ายใด

ระบบที่เป็นหลักประกันที่จะทำให้ทุกคนเสมอภาคภายใต้กฎหมายมีหลากหลายวิธีการ เช่น

1. ศาลจะต้องไม่อาจรีเริ่มคดีเองและตัดสินคดีได้

เองเพราะขัดต่อหลักการแบ่งแยกอำนาจอันจะนำไปสู่การใช้อำนาจตามอำเภอใจ (ประเทศต่างๆ จึงไม่ให้ทนายรับจ้างฟ้องคดีอาญา)

2. ศาลพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจะต้องเป็นศาลที่แยกจากศาลยุติธรรมเพื่อประกันการทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาเมื่อผู้พิพากษากระทำความผิดและถูกฟ้องเป็นจำเลย กรณีศึกษา; ประชาชนเรียกร้องให้คืนสมบัติของแผ่นดินกรณีการใช้ที่ดินราชพัสดุ ผิดวัตถุประสงค์ก่อสร้างบ้านพักคนด้อยสุเทพ และตัดไม้ทำลายป่าทำให้ที่ราชพัสดุเสื่อมสภาพเสียหายแต่กลับถูกผู้พิพากษาชู้ต่าเนินคดีกลับ เช่นนี้ ศาลใดจะให้ความยุติธรรมโดยไม่มีอคติเอนเอียงและไม่เกิดการขัดกันแห่งผลประโยชน์

3. การบัญญัติความผิดฐาน “กระทำปฏิวัติรัฐประหาร” ไว้ในประมวลกฎหมายอาญาเพื่อป้องกันการมีคำพิพากษารับรองว่า “การทำปฏิวัติรัฐประหารสำเร็จเป็นรัฐอธิปไตย” ทำให้เกิดการทำให้รัฐประหารเรื่อยมาอย่างต่อเนื่องสร้างความเสียหายต่อชาติอย่างใหญ่หลวงและแบ่งปันเอื้อผลประโยชน์ซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงาน

4. การบัญญัติความผิดฐาน “ขัดขวางกระบวนการยุติธรรม” ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา เพื่อลงโทษการกระทำใดๆ ก็ตามที่ขัดขวางหลักการ The rule of law และทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดความไม่เสมอภาค ไม่ตรงไปตรงมา

5. จะต้องสร้างระบบสอบสวนที่ไม่มีหน่วยงานใดมีอิสระและมีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดที่จะรวบรวมหรือไม่รวบรวม ประดูแต่ง ดัดแปลง หรือทำลายพยานหลักฐานอย่างไรก็ได้เพียงลำพังโดยจะต้องมีหลากหลายหน่วยงานที่สามารถรับรู้ เข้าถึงพยานหลักฐานแห่งคดีและอัยการสามารถเรียกตรวจสอบพยานหลักฐานได้ทันทีที่มีการร้องเรียนถึงความบิดเบือนไม่โปร่งใสตั้งแต่เริ่มคดีกรณีศึกษา; คดีห้วย 30 ล้านที่จังหวัดกาญจนบุรี พนักงานสอบสวนแอบตัดต่อ ดัดแปลง ประดูแต่งพยานคำให้การพยานและทำลายหลักฐานสูญหายเพื่อกำหนดผลแห่งคดีในทิศทางที่ตนต้องการ

6. มีหลากหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่รักษากฎหมายต่างๆ สามารถริเริ่มสืบสวน สอบสวนดำเนินคดีส่งสำนวนตรงต่อพนักงานอัยการได้เพื่อสร้างระบบตรวจสอบระหว่างหลากหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่รักษากฎหมายเพื่อป้องกันการผูกขาดไม่รับแจ้งความลงเป็นเลขคดีเพื่อช่วยเหลือพวกฟ้องหรือผู้มีอิทธิพลและเป็นทางเลือกให้ประชาชนกรณีไม่ไว้วางใจหน่วยงานบางหน่วยงาน กรณีศึกษา; เจ้าหน้าที่พยายามช่วยเหลือบิดเบือนคดีคนร้ายราย

มหาศาลล้าสัตว์ป่าที่ทุ่งใหญ่นเรศวร หากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ไม่เก็บหลักฐานเองและออกมายืนยันผลตรวจสอบ DNA พยานหลักฐานแห่งคดีจะถูกบิดเบือนไป

7. การใช้กำลังจับกุมและแจ้งข้อหาประชาชนจะต้องเป็นความผิดที่พนักงานอัยการมีความเป็นไปได้ที่จะสั่งฟ้องดำเนินคดีในฐานะความผิดนั้นจริงๆ การใช้กำลังจับกุมและแจ้งข้อหาประชาชนจะถูกตรวจสอบจากพนักงานอัยการเพื่อป้องกันการใช้อำนาจโดยมิชอบกลับแก้งัดเยียดข้อหาหนักเกินจริงหรือกักขังประชาชนนานเกินกว่าความผิดที่อัยการสั่งฟ้องจริงๆ

8. การเข้าสู่ตำแหน่งของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทั้งตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษาจะต้องมีที่มาเกี่ยวข้องกับประชาชน เช่น การจัดตั้งตำรวจจังหวัด การเข้าสู่ตำแหน่งโดยการเลือกตั้งหรือการแต่งตั้งและผ่านรับรองจากรัฐสภา เป็นต้น เพื่อป้องกันการคิดแต่จะสร้างอาณาจักรเพื่อประโยชน์ส่วนตนและองค์กรของตนแต่ไม่ตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

กรณีศึกษา เช่น การที่หน่วยงานต่างๆ คิดแต่จะเพิ่มกำลังบุคลากร หรือสร้างอาคารสถานที่ทำงานที่พักอาศัยใหญ่โตหรูหราสิ้นเปลืองภาษีเกินความจำเป็น

ดังนั้น แนวคิดในการสร้างความ “อิสระ” เพื่อเป็นหลักประกันให้เจ้าหน้าที่รัฐในกระบวนการยุติธรรมทั้งผู้พิพากษา อัยการ และพนักงานสอบสวนทำหน้าที่ตรงไปตรงมา จึงผิดเพี้ยนต่อหลักการสากล เพราะยิ่งอิสระเจ้าหน้าที่รัฐยิ่งขยายอำนาจเพื่อสร้างอาณาจักรยิ่งแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนและองค์กรของตน ยิ่งอิสระยิ่งหลุดพ้นจากการตรวจสอบจากประชาชน ยิ่งอิสระยิ่งปราศจากความรับผิดชอบต่อประชาชน ยิ่งอิสระจึงยิ่งขัดต่อหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

การสร้างหลักประกันให้เจ้าหน้าที่รัฐทำหน้าที่ตรงไปตรงมาแท้ที่จริงคือจะต้องสร้างระบบกระบวนการยุติธรรมที่ทำให้หน่วยงานเหล่านี้ปฏิบัติหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคกันไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้มีอิทธิพลมากหรือจน รวยเพียงใด อันเป็นที่มาของคำกล่าวว่า “กฎหมายบังคับได้เฉพาะคนจน” ทั้งๆ ที่ความเสียหายใหญ่หลวงต่างๆ ต่อทรัพยากรธรรมชาติของแผ่นดิน ต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมืองชาติล้วนเกิดจากการกระทำของผู้มีอำนาจปกครองหรือผู้รัวยามืออิทธิพลหรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งสิ้นไม่ใช่เกิดจากชาวบ้านประชาชนที่ยากจน

แต่การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่มีความเสมอภาคและไม่ตรงไปตรงมาตามหลัก The Rule of Law ทำให้ผู้มีอำนาจหรือผู้มีอิทธิพลหรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เหล่านี้หลุดรอดจากความรับผิดชอบ

ดร.น้ำแท้ มีบุญสร้าง